

**Історія матері,
яка чекає
синів
із війни**

4 стор.

**Як змінилися
зарплати на
Полтавщині
у воєнний час?**

6 стор.

**ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ «ВІСТІ»
НА НАСТУПНИЙ РІК!**

**Вартість передплати – усього 35 гривень на місяць.
Передплатний індекс 40617**

ВІСТІ

№38 (9210)

**4 листопада
2022 року
П'ЯТНИЦЯ**

Газета виходить
з 16 березня 1940 р.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

Полтавщину атакували дрони-камікадзе

СТАЛОСЯ це вночі 1 листопада, повідомив начальник Полтавської військової адміністрації Дмитро Лунін. 10 дронів-камікадзе «Шахед» зафіксували над однією з громад області.

Відомо, що 6 безпілотних літальних апаратів силами ППО та ТрО вдалося знищити. Проте 4 – влучили в об'єкти цивільної інфраструктури, уламки потрапили на складські приміщення, внаслідок

чого виникла пожежа. На місці падіння уламків працювали рятувальники, які ліквідували вогонь площею понад 3600 кв.м та врятували чимало майна. На щастя, жертв нічної атаки окупантів не зафіксовано.

«Вісті».

Фото з мережі Інтернет.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЯМ

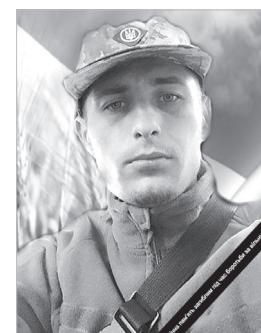
БІЛИЦЬКА ГРОМАДА ВТРАТИЛА НА ВІЙНІ ДВОХ ЗАХИСНИКІВ – ОЛЕКСАНДРА ДАЦЬКА ТА ВАДИМА ЖМУДЯ

ЗНОВУ й знову на війні гинуть найкращі сини України, молоді чоловіки, які уже увійшли у список героїв, захисників й гідних називатися українцями.

ПРОТЕ кровопролитна війна на території України не щадить нікого, особливо, відважних воїнів, які борються за свободу своєї держави й в жодному разі не віддадуть українську землю ворогам.

Одними з таких сильних духом людей були добровольці Олександр Дацько та Вадим Жмудь.

25-річний військовий **Вадим ЖМУДЬ** був родом з Біликів, де й проживав до початку війни. З її настанням пішов боронити країну, проте загинув у бою з окупантами. Відомо, що це сталося 29 жовтня поблизу села Водяне на Донеччині.

Олександр ДАЦЬКО, на відміну від Вадима Жмудя, народився не в Білицькій громаді, проте війна змусила його родину туди переїхати жити. Сам же чоловік, залишивши сім'ю подалі від бойових дій, пішов боронити країну від окупантів.

Як зазначили у громаді, 27-річний захисник народився в м. Зугрес Донецької області. На Донеччині виховувався, навчався, вступив до Донецького юридичного інституту внутрішніх справ. У 2014 році, коли розпочалася антитерористична операція, був переведений до Харківського Національного університету внутрішніх справ. Після закінчення університету жив і працював в Харкові.

Коли 24 лютого 2022 року росія оголосила про так звану «спецоперацію» і напала на Україну, родина переїхала в с. Кустолове Кушівської громади. Олександр не стояв осторонь, а пішов захищати свою країну. Проте його життя обірвалося поблизу міста Соледар на рідній Донеччині.

Поховали обох воїнів на Алеї Героїв у селищі Білики.

Загиблі Герої завжди залишаться прикладом служіння і готовності віддати життя за Україну, її незалежність, прикладом відданості своєму народу. Вічна пам'ять захисникам!

У Терешківській громаді

ПАМ'ЯТЬ про Героїв України й слава про їх подвиг має закарбуватися навічно... Саме з такою метою у Терешках продовжують облаштовувати трояндову алею, яка невдовзі носиме назву на честь захисників Батьківщини. Напередодні працівники одного з комунальних підприємств уклали тротуарну доріжку, якою вже скоро ходитимуть місцеві мешканці.

Допомога вимушеним переселенцям триває у громаді й нині. Приміром, нещодавно пільговики з числа ВПО, що проживають на території ТГ отримали від Благодійного Фонду «Карітас Полтава» продуктові набори, а діти – солодощі. Медичним закладам громади та соціальним робітникам КУ «Центр надання соціальних послуг Терешківської сільської ради» організація передала гумові рукавички для роботи.

У Скороходівській громаді

МЕШКАНЦІ громади, як можуть, наближають перемогу, допомагаючи Збройним Силам України. Цього разу жителі поілювалися про комфорт та добробут захисників, відправляючи на фронт окопні свічки, які точно стануть у нагоді бійцям у холодні дні. Так, працівники Петрівського старостату, КП «Чапаєве» та співробітники місцевої пожежної охорони на чолі з керів-

никами дружно включились у виготовлення окопних свічок. Місцеві помічники впевнені, що таким чином воїни зможуть обігріти маленьке приміщення та освітити його, а ще приготувати їжу чи посушити одяг. Тож перша партія свічок уже поїхала до наших захисників. До того ж працівники з благоустрою виготовили для біців ЗСУ ще й буржуйки, щоб тим було тепло.

У Великорублівській громаді

НАПРИКІНЦІ жовтня на базі Милорадівського навчального закладу місцеві активісти провели національно-патріотичний захід «Козацькому роду нема переводу», в якому взяли участь здобувачі освіти середніх і старших класів, учителі та запрошені гості. Учні дізналися багато корисного з військової підготовки й медичної справи. Мали нагоду побачити зразки сучасної зброї та амуніції. Завершилося дійство приготуванням справжнього козацького кулішу в «польових умовах» просто неба і, відповідно, смачним чаюванням.

6 Листопада – день працівників соціальної сфери

З ЛЮБОВ'Ю ТА ТУРБОТОЮ – ДО ЛЮДЕЙ

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Щербанівської сільської ради Полтавського району функціонує з березня 2018 року. З 2020 року Територіальний центр реорганізовано у Центр надання соціальних послуг Щербанівської сільської ради, що дає можливість надавати соціальні послуги не лише людям похилого віку, особам з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), що частково втратили здатність до самообслуговування, учасникам АТО/ООС, але й дітям з інвалідністю та особам/сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах. У Центрі працює 45 працівників, функціонує 4 відділення, а саме: соціальної допомоги вдома, денного перебування, організації надання адресної натуральної та грошової допомоги, соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

СОЦІАЛЬНОЮ послугою «Догляд вдома» охоплено 209 осіб похилого віку, з них – 41 особа з інвалідністю. У Центрі діє Пункт прокату технічних та інших засобів реабілітації. Соціальні послуги щоденно надають за місцем проживання 24 соціальні робітники відділення соціальної допомоги вдома не лише жителям Щербанівської територіальної громади, але й Мачухівської та Коломацької територіальних громад з якими укладено Договори про міжмуніципальне співробітництво на спільне утримання та фінансування Центру надання соціальних послуг Щербанівської сільської ради.

Соціальні робітники забезпечені безоплатним проїздом у транспорті, велосипедами, спеціальним одягом та необхідним інвентарем для роботи, що дає змогу вчасного надання соціальних послуг їх отримувачам.

Центр надання соціальних послуг Щербанівської сільської ради має Ліцензію МОЗ України для провадження медичної практики у відділенні денного перебування.

Великим попитом серед відвідувачів Центру користується

✓ Колектив Центру надання соціальних послуг Щербанівської сільської ради.

соціально-педагогічна послуга «Університет третього віку», який допомагає слухачам старшого віку отримати нові знання, уміння, навички у гуртках, клубах за інтересами, факультативах та любити і цінувати себе в будь-якому віці. В приміщенні для проведення занять власними силами оформлено українську світлицю.

Відділенням організації надання адресної натуральної та грошової допомоги надаються послуги перукаря, взуттєвика, швачки. У Центрі функціонує відділення соціального супроводу осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Соціальними послугами охоплено 57 родин (113 дітей), які опинилися у складних життєвих обставинах та не можуть подолати їх самостійно.

Відділення з урахуванням по-

треб, надає такі соціальні послуги: соціальна адаптація; соціальна інтеграція та реінтеграція; екстрене (кризове) втручання; консультування; соціальний супровід; представництво інтересів; посередництво (медіація); соціальна профілактика; інформування.

Фахівці з соціальної роботи відділення інформують населення про перелік соціальних послуг, умови та порядок їх отримання, проводять оцінювання потреб осіб/сімей у соціальних послугах, надають допомогу у розв'язанні їх соціально-побутових проблем, забезпечують соціальне супроводження прийомних сімей, інформують населення про сімейні форми виховання дітей та проводять первинний відбір кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі. На

сьогодні соціальними послугами охоплено 1011 осіб.

Для надання соціальних послуг Центр залучає волонтерів на договірних засадах. Ми маємо соціальну співпрацю з Полтавською обласною науковою бібліотекою ім. І.П.Котляревського, Полтавською обласною Спілкою екскурсоводів, Полтавською обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, Полтавським інститутом економіки і права (кафедра соціальної роботи), Полтавською філією суспільної служби України, громадською організацією «Центр надання соціальної допомоги» «Порятунок», благодійними організаціями «Світло надії», «Карітас Полтава», релігійними організаціями.

У переддень професійного свята дозволяйте висловити глибоку повагу та вдячність працівникам

нашого трудового колективу, тим хто повсякденно опікується життєвими потребами громадян, забезпечує їм соціальний захист і державну соціальну підтримку. Дякую вам за все те, що ви робите для людей, які без ваших зусиль, ваших знань, вашого терпіння, вашого вміння поводитися з людьми не змогли б вирішити своїх проблемних питань. Дякую за безвідмовну волонтерську діяльність. Бажаю вам щастя, міцного здоров'я, невичерпного оптимізму, домашнього затишку, мирного неба і бажання працювати на благо людей. Слава Україні!

Тамара БІЛОБРОВА,
директорка Центру надання соціальних послуг Щербанівської сільської ради.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

У Полтавській громаді

ДНЯМИ у Полтавському художньому музеї імені Миколи Ярошенка відкрилась виставка «Невловимий птах». Вона присвячена 300-річчю від дня народження видатного українського філософа, поета та педагога Григорія Сковороди. В експозиції представили майже 100 творів 75 авторів з усіх куточків України. Серед них – живопис, графіка та багато інших стилів. Саме Полтавщина подарувала Україні великого філософа, байкаря, літератора. Попри те, що росіяни навмисно поцілили в Національний музей Григорія Сковороди й повністю його

знищили, українці бережуть пам'ять про своїх видатних співвітчизників, впевнені музейники.

ТВОРЧІ колективи Івонченської філії ЦКД ПМТГ неодноразово проводили концерти у госпіталях та лікарнях міста, підтримуючи тих, хто втратив своє здоров'я на війні. Ось і цього разу естрадно-народний ансамбль «Квітка-душа» провів концерт у госпіталі для ветеранів. Музика для цих людей вже сприймається по-іншому, набуває нового звучання та значення. Допомогати віднов-

люватися бійцям після жажливих спогадів війни морально, інколи важливіше, ніж фізично. В цьому, як завжди, допомагає віра. Тому після концерту артисти й захисники помолилися й освятили прапор, який принесли відома волонтерка Зоя Воронянська як дарунок для бійців.

ЯКОЮ має бути любов, повага й відданість Батьківщині серед молодого покоління, не важко уявити. Підлітки чи не найсильніше наразі почали розуміти значення патріотизму, національної свідомості й гід-

ності. Всі свої думки учні 7-Б класу Супрунівського НВК днями продемонстрували в патріотичному колажі «З Україною в серці».

У Коломацькій громаді

ВІДНЕДАВНА комунальне господарство громади поповнилось новим комунальним транспортом. Відтепер на вулицях стане ще чистіше, а робота працівників комунальних підприємств буде більш продуктивною та комфортною для них самих.

Підготувала Аліна ДМИТРЕНКО.

Восени також пам'ятайте за власну безпеку

ЗНАСТАННЯМ листопада ми відчули швидкий прихід прохолодної осені, якій в спину вже дихає зима. Подекуди ночами можна відчувати мінусову температуру повітря, а дні, що раніше були сонячними, тепер стали вітряними й несуть негожу погоду. Та чи зупиняють такі погодні умови полтавців порибалити поблизу водоймищ чи здійснити незаплановану прогулянку тонким, вкрай нестабільним, льодом зранку?

Рятувально-водолазна служба Полтавської міської ради занепокоєна непоодинокими випадками загибелі містян на водоймах Полтавської громади.

Тож рятувальники вчоргове наголошують мешканцям дотримуватися правил безпеки, які можуть врятувати їм життя. Особливо це стосується любителів осінньої рибалки, дорослих та дітей, котрі можуть необачно провалитися під ще несформований лід, отримати переохолодження, чи загинути під час ігор поблизу водоймищ.

Як же неозброєним оком відрізнити тонкий лід, який можна застати зранку на водоймах, від міцного? Пояснюємо: тонкий лід має молочно-мутний, сірий колір, він зазвичай ніздрюватий і пористий. Такий лід обрушується без застережливого потріскування. Лід тонший на течії, особливо швидкій, на глибоких і відкритих для вітру місцях; над тінистим і торф'яним дном; біля болотистих берегів; в місцях виходу підводних ключів; під мостами; у вузьких протоках; поблизу місць скидання у водойми теплих і гарячих вод промислових і комунальних підприємств. Лід в нижньому б'єфі греблі, де навіть у сильні морози короточасні попуски води з водосховища здатні поточити лід і утворити в ньому небезпечні промоїни. Міцний лід же здебільшого прозорий з зеленуватим або синюватим відтінком та на відкритому безсніжному просторі завжди товщий.

Нагадаємо, що температура води в осінній період становить приблизно +6-10°C, що надзвичайно мало для повноцінного купання у водоймі, але достатньо, щоб загинути. Адже мокрий одяг в такому випадку одразу тягне до низу, а крижана вода не дає можливості кінцівкам рухатися. Шансів врятуватися у потопельника майже не буде.

Пам'ятайте, що смертельною для людини є температура води +2-3°C, навіть коли та знаходиться впродовж 15 хвилин. А при температурі води менше +2°C –

людина може померти через 5-8 хвилин від переохолодження. Разом з тим загинути людина може й від холодного шоку. Якщо падіння у холодну воду не вдалось уникнути, то одразу намагайтесь дістатись до берега. При виході на сушу спробуйте зігрітись будь-яким способом: фізичними вправами, напруженням та розслабленням м'язів, використовуючи укриття, взаємодопомогу, розводять багаття тощо.

Не дивно, що восени активність відпочивальників поблизу водойм та на воді зменшується. Проте деякі громадяни не уявляють життя без свого хобі – по-

місця для ігор та розваг намагаються обирати подалі від похилих берегів, слизьких каменів, скель, з яких по необережності можна впасти в холодну воду.

Розкажіть вкотре своїм чадам про безпеку водойм у будь-яку пору року, та наголосіть на обережності поведінки восени на річках чи озерах.

Що потрібно нагадати дітям про безпеку на воді у осінньо-зимових період:

1. Необхідно пам'ятати, що виходити на осінній лід можна тільки в крайньому випадку з максимальною обережністю.

2. Перш ніж стати на лід потріб-

Як рятувати потопельника:

1. Щоб уникнути нещасних випадків на воді, треба заздалегідь навчитися самому плавати й навчити цьому дітей.

2. Допомогу людині, яка тоне, може надати будь-яка особа, яка вміє добре плавати. Якщо людина тоне подивіться, чи не маєте ви під рукою рятувальних засобів – рятувального кола, палки, дошки, м'яча, мотузки, які можна кинути. Рятувальник повинен швидко роздягнутися, визначити, де краще увійти у воду і плівти до особи, яка тоне.

3. Якщо течія річки відносить постраждалого, треба спочатку

волосся, витягнути на поверхню й транспортувати до берега.

7. Особі, яка провалилась під лід, необхідно подати мотузку, дошку, одяг, не підходячи близько до неї. Якщо лід крихкий, треба лягти на нього. Не поспішаючи, треба допомогти постраждалому вибратися з води.

Надати допомогу самотужки врятованому не складно, варто лише:

1. Після того, як постраждалого витягнули з води, негайно треба відправити кого-небудь за лікарем чи повідомити про надзвичайний випадок у «швидку».

2. Якщо постраждалий не втратив свідомість, треба енергійно розтерти йому тіло, одягнути суху білизну, напоїти гарячим чаєм чи кавою.

3. Якщо постраждалий втратив свідомість, але є дихання та пульс, треба піднести до носа ватку з нашатирним спиртом, розтерти тіло.

4. В холодну погоду треба постраждалого відправити у приміщення, палатку чи машину, зняти мокрий одяг, зробити компрес з одеколону, води або спирту, надіти сухий одяг, напоїти гарячим чаєм або кавою.

5. Якщо постраждалий знепритомнів, треба зробити штучне дихання або зовнішній масаж серця. Штучне дихання та зовнішній масаж серця треба робити послідовно, доки постраждалий почне дихати сам і негайно відправити у лікарню.

Достатньо знати, що у людини в крижаній воді переохлопне дихання, голову ніби здавлює залізний обруч, серце скажено б'ється. Щоб захиститися від смертоносного холоду, організм включає захист – починається сильне тремтіння. За рахунок цього організм зігрівається, але через деякий час і цього тепла стає недостатньо. Коли температура шкіри знижується до 30 градусів, тремтіння припиняється і організм дуже швидко охолоджується. Дихання стає все рідше, пульс сповільнюється, тиск падає. Смерть людини, що несподівано опинилася в холодній воді, настає найчастіше через шок, що розвивається протягом перших 5-15 хвилин після занурення у воду або порушення дихання.

Пам'ятайте! Помилкова впевненість в безпеці прискіплює у людей обережність і пильність. Це, в свою чергу, породжує порушення правил безпечної поведінки, яке тягне за собою трагічні наслідки! Будьте уважними та обережними, не випробовуйте долю та бережіть найвищу цінність – людське життя!

рибалити з вудкою. Та, на жаль, люди не вірять в безпеку, доки вона не торкнеться їх самих. Тож, для того, щоб уникнути нещасних випадків в осінній період, треба бути особливо уважними і дотримуватися елементарних правил поведінки на воді.

Обов'язкові з них:

- Завжди перед поїздкою на човні перевіряти справність обладнання та наявність рятувальних засобів;

- Повідомляти рідним і близьким про місце риболовлі, а також уточнювати час повернення з риболовлі;

- Завжди мати з собою надійні засоби зв'язку;

- Не виходити на рибалку на судні за несприятливих погодних умов: сильного туману, грози, штормового попередження тощо, а також у темний час доби;

- Не перевантажувати судно.

До уваги батьків! Якщо ви відпочиваєте на березі з маленькими дітьми, будьте особливо пильними, не залишайте їх біля води без нагляду і ще раз розкажіть про підступність водної стихії.

но переконалися в його міцності, використовуючи для цього пешню або палицю. Під час руху пешнею (палицею) вдарають по льоду попереду і по обидва боки від себе по кілька разів в одне і те ж місце.

3. У місцях, де швидка течія, поблизу виступаючих на поверхню кущів, осоки, трави, де є джерела або струмок впадає у водойму, утворюються промоїни, проталини або ополонки. Тут вода покривається дуже тонким льодом.

Пам'ятайте!

- людина може загинути в результаті переохолодження через 15-20 хвилин після потрапляння у воду;

- у разі тріскання льоду, прогинання, появи води на поверхні льоду, негайно поверніться на берег;

- не ходіть по льоду натовпом або з важким вантажем. Найкраще без необхідності не виходити на лід.

Одними з найнеобхідніших знань людини є вміння врятуватися під час стресових ситуацій у воді та надавати допомогу потерпілим.

пробігти берегом річки, а потім увійти у воду нижче за течією.

4. До постраждалого треба плівти обережно, позаду. Якщо це не можна здійснити, то треба за 2-3 м наблизитися до нього, пірнути, схопити за коліна і повернути до себе спиною.

5. Якщо постраждалий захопив рятувальника і той заважає рухам, необхідно зробити глибокий вдих і затримати його одним із засобів:

- для звільнення від захвату за руки, треба звільнитися одним махом своїх рук у бік великих пальців рук постраждалого;

- для того, щоб звільнитися від захвату двома руками, треба упертися ногами у груди або плече постраждалого й сильно відштовхнутися;

- для звільнення від захвату за шию або торс рятувальник однією рукою випирається у підборіддя потопального, рукою відштовхує його голову назад, а другою рукою підтримує його за поперек.

6. Якщо потопальний занурився під воду, необхідно віпрнути, наблизитися до нього, схопити за

забороненими знаряддями лову – ч. 4 ст. 85 КУпАП, штраф – до 680 грн.

Крім штрафу, нараховуються збитки за кожну вилловлену рибину відповідно до такс (Постанова КМУ від 21 листопада 2011 року № 1209 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 06.10.2021 № 1039).

Залежно від заподіяних збитків (а саме нанесення істотної шкоди), може настати кримінальна відповідальність за ст. 249 ККУ (незаконне зайняття рибним промыслом). Дана стаття передбачає штраф від 17 000 до 85 000 грн або обмеження чи позбавлення волі на строк до трьох років, з конфіскацією знарядь і засобів промыслу та всього добутого.

Полтавський рибоохоронний патруль закликає громадян бути відповідальними

та дотримуватися вимог чинного природоохоронного законодавства. Якщо ви помітили порушення правил рибальства або порядку придбання чи збуту водних біоресурсів просимо невідкладно повідомляти на «гарячу лінію» рибоохоронного патруля: (096) 907 5008.

Довідково:

З настанням холодів у водоймах відбуваються зміни, які впливають на поведінку водних біоресурсів. У риби різко знижується активність, практично повністю припиняється споживання їжі, сповільнюються процеси росту та реакції на подразники, знижується частота серцевих скорочень. В цей час риба дуже вразлива, тому вона збирається в зграї та йде на зимівлю до зимувальних ям.

УВАГА!

З 1 Листопада на Полтавщині почала діяти ЗАБОРОНА ЛОВУ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ НА ЗИМУВАЛЬНИХ ЯМАХ

З метою охорони та забезпечення сприятливих умов для зимівлі водних біоресурсів, Полтавським рибоохоронним патрулем видано наказ №149 від 21 жовтня 2022 року, в якому зазначено перелік зимувальних ям.

На зимувальних ямах забороняється:

- промисловий вилов водних біоресурсів;

- любительське і спортивне рибальство;

- проведення будівельних, днопогли-

блювальних робіт, видобуток піску і гравію;

- прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій.

Триватиме заборона до початку весняно-літньої заборони на лов водних біоресурсів 2023 року.

Ознайомитися з наказом можливо на офіційному вебсайті Управління.

За добування риби на зимувальних ямах передбачена адміністративна відповідальність за ч. 3 ст. 85 КУпАП, штраф – до 170 грн. Якщо вилов здійснюється

ПОЗБУТИСЯ ІМПЕРСЬКИХ МАРКЕРІВ У ПОЛТАВІ

РІШЕННЯ Експертної ради Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму щодо подальшого існування в публічному просторі м. Полтава пам'ятників, встановлених у часи Російської імперії та пов'язаних з перемогою Московського царства в Полтавській битві 8 липня 1709 року над союзними військами України та Швеції оприлюднено на офіційному сайті центрального органу виконавчої влади-Українського інституту національної пам'яті (УІНП). Про це на семінарі «Актуальні питання деколонізації/ деколонізації у контексті протидії російській агресії у сфері національної пам'яті» для державних службовців обласної та районних військових адміністрацій, посадових осіб органів місцевого самоврядування Полтавської області повідомив кандидат історичних наук, начальник відділу аналізу українського державотворення Управління наукового забезпечення УІНП Ігор Каретніков.

Секретар Експертної Ради Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму Ігор Каретніков нагадав учасникам семінару, що рішення стосується Монумента (колоні) Слави, встановленого на честь 100-річчя «перемоги російської армії Петра

І», пам'ятника на місці відпочинку Петра, спорудженого у 1849 році на місці будинку козака Магденка, в якому після битви зупинявся московський цар, та Пам'ятника «славному захисникам» Полтави і коменданту фортеці Олексію Келіну, встановленого у 1909 році на честь 200-річчя перемоги у Полтавській битві.

«Експертна рада Міністерства культури та інформаційної політики з питань подолання наслідків русифікації та тоталітаризму рекомендує Полтавській обласній військово-цивільній адміністрації та Полтавській міській раді демонтувати та прибрати з публічного простору російські імперські пам'ятники у Полтаві. Вторинення військ Російської Федерації на територію суверенної держави

Україна актуалізувало суспільний запит на посилення здатності протистояти внутрішнім і зовнішнім безпековим загрозам шляхом утвердження національної ідентичності українського народу, подолання наслідків антиукраїнської спрямованості російських міфів про спільну історичну пам'ять», – процитував з рішення Ігор Каретніков.

Модератор семінару, регіональний представник УІНП в Полтавській області Олег Пустовгар наголосив на необхідності проведення тематичного круглого столу з напрацювання реальної «дорожньої карти» виконання рішення Експертної ради з дотриманням законодавчо обумовлених процедур.

«Сьогодні Україна захищає від російського вторгнення право на власну ідентичність. У цій війні особливого значення набуває подолання наслідків російської імперської та радянської тоталітарної політики в Україні, у тому числі – очищення публічного простору від символів російської імперськості. Встановлення пам'ятників та присвоєння найменувань, що здійснювалися Російською імперією в Україні, були покликані поширювати російські пропагандистські наративи та демонструвати вищість російської культури, водночас підкреслюючи другорядність української. В умовах російської військової та інформаційної агресії

слід враховувати, що пам'ятники, встановлені за часів Російської імперії і дбайливо збережені в часи СРСР, ворог використовує, серед іншого, як «аргументи» для заперечення існування української нації і держави, проштовхуючи тезу про «один народ», та просування «руського мира» як ідеології путінської Росії у війні проти України, оскільки вони є воєнними імперськими символами, які меморіалізують перемогу Росії над Україною та її союзником Швецією, були покликані підкреслювати колоніальний, залежний стан України, ушляхетлювати російську армію, і продовжують закріплювати російське бачення української історії; розглянути питання подальшої музеєфікації виключно тих демонтованих пам'ятних об'єктів, що мають культурну цінність», – говорить у рішенні Експертної ради.

Експертна рада при міністерстві культури висловила сподівання, що її рішення буде «позитивно сприйняте й обласна військово-цивільна адміністрація разом з міською радою та громадськістю знайдуть адекватне рішення, яке поставить крапку у проблемі присутності в публічному просторі міста об'єктів, які принижують честь та гідність українського народу і його Армії зараз, коли триває війна за майбутнє існування нашої Держави».

За матеріалами офіційного сайту УІНП.

НАШЕ СЬОГОДЕННЯ

«МОЇХ СИНІВ ЗАБРАЛА ВІЙНА»: історія матері, яка чекає

ДЛЯ мешканки села Макарівка Полтавської територіальної громади, 75-річної пані Галини Дейнеги, війна розпочалась ще у 2014 році. Сьогодні жінка зі сльозами на очах пригадує, як «руський мір» лише починав стукати у двері її домівок.

«Мій молодший син Дмитро пішов захищати Україну від російських окупаційних військ ще у 2014 році. Через рік до нього приєднався й старший син Андрій... І гіршого я й уявити вже не могла. Тоді мої сини повернулися додому живими з пекла. Старший залишився вдома із сім'єю, а менший через деякий час знову повернувся до побратимів. Проте останнього разу, у 2021-му році, вже у складі «Азову», одного з підрозділів української Національної гвардії».

✓ Галина Дейнега із правнучкою Златою та онучкою Софією.

не справжня кривава війна з бомбардуваннями і вбивствами десятків тисяч цивільних людей.

«Я не вірила. Як почалася війна? Дивлюся новини. Маріуполь бомблять. Серце ледь не зупинилося, адже саме на захисті цього міста стоїть мій молодший син Дмитро. Сусідка говорить, що російська колона прямує у бік Гадяча, а я з думками зібратися не можу», – пригадує жінка.

Битва за Маріуполь почалася після вторгнення росії в Україну і тривала з 24 лютого до 20 травня 2022 року. Загалом оборона міста-героя тривала 86 днів, 82 з яких у повному оточенні. Протягом 16-20 травня оборонці міста вийшли з укриття на «Азовсталі». Вищим військовим командуванням України було віддано наказ командирам підрозділів, які перебувають на «Азовсталі», зберегти життя особового складу.

«Зв'язок із Дмитром зник 2 квітня. Я дивилася по телевізору, як евакуювали людей із «Азовсталі», але й припустити не могла, що там є мій син. Я вже й не знала, що думати. Різні думки були. Авжеж згодом дізналася, що мій Дмитро – у російському полоні, евакуйований із заводу «Азовсталь». Я постійно думаю, як він там: чи не знущують з нього ті нелюди російські, чи їв він сьогодні, чи не змерз... Кожного разу радію, як з полону визволяють наших бійців і плачу, бо на сво-

го сина все ж чекаю», – стверджує Галина Ульянівна.

На початку жовтня пані Галина зустріла свій 75-ий день народження. Привітати жінку з нагоди свята приїхали внуки та правнуки. Проте й старший син Андрій, котрий ще навесні, пішов боронити країну від російських окупантів, цьогогоріч не обійняв свою вже посивилу матір у день ювілею, бо ж захищає кордони України на Харківському напрямку.

«Мій старший син Андрій також на війні. Вдома на нього чекають діти, дружина, онучка та я. Часом прокинувся серед ночі та Бога починаю просити про порятунок та

✓ Син Дмитро боронить рідну землю з 2014 року.

повернення додому своїх дітей. Я впевнена, що скоро мої сини принесуть гарну звістку про те, що ця клята війна закінчилася, а Україна перемогла. Так, моїх синів забрала війна, але лише задля того, щоб прогнати російських окупантів із нашої землі та захистити нас від звірств з боку росії. Але я все ж таки маю велику надію та віру в те, що скоро наші Герої повернуться живими додому. І доки у мене ще є сили чекати – я чекатиму, бо ж вірю у Перемогу та у світле й незалежне майбутнє нашої країни», – говорить жінка.

Можна тільки уявляти, що зараз переживають українські матері, сини яких воюють або в полоні. Однак з упевненістю можна сказати, що кожна з них пишається своєю дитиною та переконана у Перемозі.

Діана КАЧУР.

ОСІННІЙ КУБОК

Збірна команда Щербанівської ТГ – перший володар почесного трофею!

30 ЖОВТНЯ за чудової осінньої погоди, на прекрасно підготовленому футбольному полі в Розсошенцях, завершився розіграш Кубка, а разом – і футбольний сезон для команд ГО «ВФСТ «Колос» у Полтавському районі.

Завершився він цікаво й красиво, а саме фінальним матчем серед збірних команд територіальних громад. Заключна гра стала окрасою змагань, адже зустрічались дуже сильні суперники, які протягом турніру демонстрували гарну гру. Не став виключенням і звітний поєдинок. Гравці обох команд боролися на кожному метрі футбольного поля, радуючи своєю грою кілька сотень уболівальників.

Перед початком гри учасників фіналу привітав голова Місцевого осередку ГО «ВФСТ «Колос» у Полтавському районі Микола Півень, який узяв участь і в церемонії нагородження.

Команди-учасники і всі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять тих, хто віддав своє життя, захищаючи Україну.

Фінал:
Мачухівська ТГ – Щербанівська ТГ – 0 : 2 (0 : 1)

Уже до середини першого тайму стало зрозуміло, що долю зустрічі може вирішити єдиний м'яч, забитий як в одні, так і в інші ворота. Протягом гри, як дуже часто трапляється у надзвичайно відповідальних матчах, суперники не створили біля обох воріт багато голевих моментів. Більше

пощастило гравцям із Щербанівської громади, які пішли на перерву, ведучи в рахунку – наприкінці першого тайму Сергій Гриценко холоднокровно реалізував пенальті, призначений за гру рукою захисника у своєму штрафному майданчику. Незважаючи на те, що після відпочинку мачухівські футболісти мали кілька нагод для взяття воріт, саме їм довелося ще раз розпочинати з центра поля. В одній із атак, зігравши на випередження, красивим ударом головою Олександр Передерій встановив, як виявилось згодом, остаточний рахунок матчу.

Тож, першим володарем розіграшу Кубка, який стане традиційним, цілком заслужено стала збірна команда Щербанівської громади, основу якої складають досвідчені футболісти. Добрих і теплих слів заслуговують і їх гідні суперники – мачухівські спортсмени, для яких вихід у фінал престижних змагань уже став неабияким успіхом.

Кращими гравцями турніру були визнані Сергій Гриценко (Щербанівська ТГ) і Михайло Дерев'янов (Мачухівська ТГ).

Від імені Місцевого осередку ГО «ВФСТ «Колос» висловлюємо подяку всім командам-учасникам за гарну й змістовну гру, продемонстровану протягом турніру.

Андрій ГОНЧАРЕНКО,
головний суддя змагань.

✓ Син Андрій – захисник України.

Агресія росії проти України почалася ще у 2014 році. Війна тривала 8 років у «гібридному» стані до моменту, коли 24 лютого 2022 року близько 5-ї години ранку, російські окупаційні війська відкрито атакували Україну.

«Моя мама розповідала мені про війну, німців, голод... Я й сама народилася у післявоєнний період. У складний час, одним словом. Та я й уявити не могла, що війна повернеться, а мої сини можуть стати її ветеранами», – розповідає пані Галина.

Попри численні попередження західних розвідок, ніхто й уявити собі не міг, що у 21 столітті, у центрі Європи, через понад 80 років після закінчення Другої світової спалах-

ЩО ТАКЕ ІНСУЛЬТ ТА ЯК ЙОГО РОЗПІЗНАТИ?

ІНСУЛЬТ — це гострий стан, під час якого вражаються кровоносні судини головного мозку. Інсульт виникає, коли судина, по якій кров'ю переноситься кисень і поживні речовини, блокується тромбом ("бляшкою") або розривається. Коли це відбувається, частина мозку не може отримати з кров'ю постачання кисню та поживних речовин і як наслідок починається смерть його клітин. Інсульт може призвести до інвалідності та у деяких випадках – смерті.

Деякі стани підвищують ризик виникнення інсульту, зокрема:

- високий артеріальний тиск;
- високий рівень холестерину;
- порушення серцевого ритму;
- надлишкова вага;
- цукровий діабет;
- надмірні стреси.

За якими ознаками можна запідозрити інсульт у людини поруч або у себе?

Розвиток інсульту можуть супроводжувати симптоми, що виникають раптово.

Запам'ятати їх можна у можна за аббревіатурою МОЗОК-Час.

- **М** (Мовлення) – попросіть лю-

дину повторити за вами просте речення та виконати просту команду. При інсульті вимова буде нерозбірливою, плутаною або людина не буде розуміти команду, яку ви попросили її виконати.

- **О** (Обличчя) – коли одна сторона обличчя зазнає візуальних змін (наприклад, обвисає). Попросіть людину посміхнутися. Якщо у неї інсульт, вона не зможе цього зробити або посмішка буде несиметричною.

- **З** (Запаморочення) – поява скарги на раптове головокружіння, хиткість ходи, втрату рівноваги, координації рухів у руці або нозі.

- **О** (Очі) – у людини раптово порушився зір одним або двома очима, наприклад, з'явилося двоїння при погляді на предметі.

- **К** (Кінцівки) – слабкість або оніміння, неможливість підняти і утримувати обидві руки або обидві ноги одночасно, кінцівки з однієї сторони стають слабкішими, можуть падати, як пліть.

Час – якщо ви помітили один із цих симптомів, терміново викликайте швидку.

Також інсульт може проявлятися

сильним головним болем без причини, сонливістю, блювотою, нудотою. Такі ознаки можуть тривати лише кілька хвилин, потім зникати. Подібні короткотривалі сигнали відомі як транзиторні ішемічні атаки. Більшість людей ігнорує їх, адже

вони швидко минають. Проте, вони сигналізують про загрозовий стан, який треба негайно діагностувати та лікувати. Звертайте на них увагу!

Інсульт вимагає невідкладного медичного втручання. Людина з

ознаками інсульту, яка отримує допомогу лікарів упродовж перших 4,5 годин, має більше шансів повернутися до повноцінного життя та уникнути тяжких й незворотних наслідків. Якщо ви підозрюєте, що у вас чи у когось іншого інсульт, негайно зателефонуйте за номером 103.

Найкращий спосіб знизити ризик виникнення інсульту — це профілактика.

1. Дотримуйтеся здорового харчування: щодня їжте овочі і фрукти, обмежуйте споживання солі. Вживайте їжу з низьким вмістом трансжирів.

2. Будьте фізично активними. Навіть помірні фізичні навантаження дозволять контролювати вагу і підтримувати здоров'я.

3. Відмовтеся від куріння та вживання алкоголю.

4. Контролюйте артеріальний тиск.

5. За рекомендаціями свого лікаря перевіряйте рівень холестерину та цукру в крові.

6. Якщо лікар призначив вам лікування діагностованого у вас захворювання, строго дотримуйтесь настанов та рекомендацій.

Будьте уважні до себе та оточуючих, вчасно звертайтеся до лікаря та бережіть своє здоров'я.

Міфи про інсульт

- **Міф:** При інсульті не можна перевозити хворого з дому до лікарні або з однієї лікарні до іншої

Правда: Усі хворі з інсульту якомога швидше мають бути доправлені до лікарні, де можуть отримати необхідну допомогу. Ситуації, коли перевезення в умовах «швидкої» може погіршити стан здоров'я пацієнта, трапляються дуже рідко. Якщо пацієнт знаходиться у погано оснащених лікарні, слід порівняти ризики транспортування і ризики лікування у лікарні, де немає належних ресурсів (спеціалісти, томограф, лабораторія тощо).

- **Міф:** Якщо прояви інсульту швидко минули, подальше лікування не потрібне

Правда: Усім пацієнтам, які перенесли інсульт, необхідні консультації лікаря-невролога і обстеження, що дозволить зрозуміти причину того, що сталося, а також – необхідне лікування та профілактику під наглядом сімейного лікаря. Тільки таким чином можна зменшити ризик повторного інсульту на 50-80%.

- **Міф:** Щоб більше крапельниць, то краще лікування

Правда: Досить часто ліки, які при інсульті широко використовуються в Україні і вводяться за допомогою крапельниць (ліки для відновлення мозку, так звані нейропротектори, «судинні препарати», антиоксиданти, антигіпоксанти тощо) не мають науково доведеної ефективності і не використовуються для лікування інсульту у розвинених країнах. Вітчизняні стандарти та протоколи з лікування інсульту, затверджені МОЗ України, чітко визначають перелік необхідних ліків.

- **Міф:** Час лікує. Порушення, спричинені інсульту (слабкість руки чи ноги, порушення мови, захливання їжею, двоїння тощо), поступово зникнуть самі по собі

Правда: Мозок людини має певну здатність самостійно відновлювати свою роботу, що призводить до зменшення порушень, але відбувається це не у кожного хворого, здебільшого при невеликих ураженнях і зазвичай не повною мірою. Щоб досягти максимального відновлення порушених функцій і повноцінного життя, абсолютна більшість пацієнтів зі стійкими післяінсультними порушеннями (не можуть ходити, самостійно вдягнутися чи вмитися тощо) потребує реабілітації. Реабілітація складається не з уколів чи крапельниць, а з занять з фізичним терапевтом, ерготерапевтом, логопедом, метою яких є відновлення порушених функцій і зменшення потреби у сторонній допомозі. Такі методи, як бджоли, п'явки, крапельниця з нейропротекторами не мають науково доведеної ефективності і не рекомендовані для використання.

- **Міф:** Інсульт виникає внаслідок стресів, і ми нічого не можемо зробити, щоб його уникнути

Правда: Сьогодні фахівці добре знають фактори ризику інсультів. Вони включають похилий вік, неправильний спосіб життя і проблеми зі здоров'ям. До чинників способу життя, що підвищують ризик інсульту, належать куріння, зловживання алкоголем, недостатня фізична активність (менше 150 хв на тиждень), ожиріння. До числа медичних проблем відносяться підвищений кров'яний тиск (більше ніж 140/90 мм рт.ст. –головна загроза, навіть якщо пацієнт добре почувається), цукровий діабет, миготлива аритмія (підвищує ризик інсульту у 5 разів!), високий рівень холестерину.

- **Міф:** Щоб запобігти інсульту, необхідно 1-2 рази на рік лягати у лікарню прокапатись або почистити судини

Правда: «Прокапування» не має науково доведених переваг у профілактиці інсульту. За рекомендацією лягти «прокапатись» може стояти що завгодно, але не науково обґрунтована сучасна профілактика чи лікування інсульту.

- **Міф:** У разі підвищеного ризику інсульту (гіпертонія, хвороби серця) не можна ходити до сауни чи займатись спортом

Правда: Відвідування сауни, якщо воно не пов'язане з уживанням алкоголю чи сильним зневодненням, не збільшує ризик інсульту. Що стосується фізичних навантажень, користими можуть бути аеробні (динамічні) вправи (швидка ходьба, велосипед, плавання тощо), а от статичного навантаження (силові вправи) радимо уникати.

- **Міф:** Якщо є підозра на інсульт, слід почекати, доки все мине, або звернутись до сімейного лікаря чи терапевта

Правда: інсульт – це невідкладний стан. Якщо у людини раптово змінилось мовлення, перекосило обличчя або почали погано слухатися рука чи нога на одній половині тіла, слід негайно зателефонувати 103. На сьогодні існує дієве лікування при ішемічному інсульті (тромболізис), але він ефективний протягом 4,5 годин від появи перших ознак інсульту.

- **Міф:** Немає значення, в якій лікарні лікуватися від інсульту, аби лікар був уважний і досвідчений

Правда: Дуже багато що залежить від можливостей лікарні. Мова і про обладнання (наприклад, томограф) і наявність лабораторії, реанімації, нейрохірургії, вузьких спеціалістів (кардіолога, ендокринолога, уролога, хірурга, ортопеда тощо), організацію лікування у відділенні, де перебуває пацієнт, рівень професійної підготовки та досвіду команди медиків. Найкращі результати лікування інсульту забезпечує багатопрофільна лікарня, де є Інсультний блок. Відмінністю Інсультного блоку є не тільки лікарі, які добре знаються на інсульті, та відповідне обладнання, а й медичні сестри з відповідною підготовкою, фізичні терапевти, логопеди тощо.

Домедична допомога при гострому мозковому інсульті: що важливо робити і від чого слід утриматися

СВОЄЧАСНА допомога хворому з інсульту у перші години має принципове значення і значно підвищує шанси на успішне лікування та одужання. Інсульт — це небезпечне порушення мозкового кровообігу, яке вимагає невідкладного лікування, тому при перших ознаках інсульту необхідно викликати швидку (103) або – за крайньої необхідності – самостійно доставити пацієнта у лікарню. Знання базових правил першої домедичної допомоги теж може відіграти важливу роль у збереженні життя та здоров'я постраждалого.

Після виклику «швидкої» варто:

- заспокоїти постраждалого і пояснити, що допомога буде надана
- дотримуватись вказівок диспетчера швидкої допомоги
- надати постраждалому максимально зручного для нього положення (рекомендовано – підвищене положення голови 15-30 градусів)
- забезпечити постійний нагляд до приїзду бригади екстреної медичної допомоги
- при погіршенні стану постраждалого повторно здійснити виклик екстреної медичної допомоги

БЕЗОПЛАТНІ МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ У ВИПАДКУ ІНСУЛЬТУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

ПРОГРАМА медичних гарантій продовжує працювати навіть під час війни. Пацієнти, як і раніше, можуть отримувати безоплатно медичну допомогу, за яку сплачує держава.

Українці, які через бойові дії змушені були переїхати в інші регіони країни, можуть отримати необхідну їм медичну допомогу в медичних закладах за місцем фактичного перебування, місце реєстрації пацієнта не має значення.

Нагадаємо, серед безоплатних послуг, які гарантовані пацієнту з інсульту чи підозрою на нього:

- первинний огляд,
- термінова комп'ютерна томографія або магнітно-резонансна томографія,
- лабораторні та інструментальні дослідження.

Також до безоплатного пакета входять: – тромболітична терапія включно з необхідними ліками, – ендovasкулярне лікування (малоінвазивна хірургія судин головного мозку), – нейрохірургічна допомога, – ліки з Нацпереліку, – медичні вироби, які централізовано

- за можливості, зібрати у постраждалого максимально можливу кількість інформації (наприклад, стосовно точного часу погіршення стану, можливих обставин, які з цим пов'язані, наявних захворювань). Всю отриману інформацію передати працівникам бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або диспетчеру прийому виклику.

При цьому необхідно пам'ятати, що:

- постраждалому не можна давати їсти та пити

- якщо у нього до приїзду «швидкої» зникли наявні ознаки інсульту, – жодним чином не відмінати виклик.

Нагадаємо, що лікування інсульту є безоплатним для пацієнта. При цьому критично важливо доставити його в лікарню, яка має обладнання та спеціалістів, що можуть діагностувати тип інсульту в перші кілька годин після появи симптомів.

Національна служба здоров'я (НСЗУ) оплачує лікарням надані медичні послуги і контрактує лише ті заклади, які гарантують цілодобову роботу фахівців необхідної кваліфікації та наявність спеціального обладнання для діагностики лікування інсультів (наприклад, КТ або МРТ, які дозволяють точно встановити діагноз).

купують Медзакупівлі України.

Національна служба здоров'я України оплачує і вторинну профілактику інсульту, харчування в стаціонарі та медичну реабілітацію.

Пацієнту з підозрою на інсульт не потрібне направлення лікаря, щоб отримати медичну допомогу безоплатно, адже це – невідкладний стан. Допомогу медики надають незалежно від наявності направлення чи декларації з лікарем.

Звертаємо увагу, у разі необґрунтованої відмови у наданні медичної допомоги або якщо комунальний чи державний медзаклад, маючи змогу продіагностувати пацієнта, направляє його на платну діагностику у приватний, закликаємо звертатися:

- до контакт-центру МОЗ – 0-800-60-20-19

- або на гарячу лінію НСЗУ – 16-77.

У закладах охорони здоров'я, законтракованих за Програмою медичних гарантій, не повинні брати кошти за надання медичних послуг чи діагностику, що входять у контрактні пакети.

ЩО ТАКЕ НАБУВАЛЬНА ДАВНІСТЬ?

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ відносини характеризуються відносно сталим порядком, оскільки більшість питань у цій галузі врегульовано Цивільним Кодексом України, прийнятим 16 січня 2003 року за № 435-IV та деталізовано іншими законодавчими актами. 15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120-IX.

Ним передбачені суттєві зміни, що стосуються застосування єдиного податку, оподаткування підкаційних товарів, благодійної допомоги, інші зміни до податкового законодавства, а також до цивільного, банківського законодавства та профільних законів.

Зокрема Прикінцеві та перехідні положення Цивільного Кодексу України доповнено наступними нормами: «У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану та у тридцятиденний строк після його припинення або скасування у разі прострочення позичальником виконання грошового зобов'язання за договором, відповідно до якого

позичальнику було надано кредит (позичку) банком або іншим кредитором (позикодавцем), позичальник звільняється від відповідальності, визначеної статтею 625 цього Кодексу, а також від обов'язку сплати на користь кредитодавця (позикодавця) неустойки (штрафу, пені) за таке прострочення. Установити, що неустойка (штраф, пеня) та інші платежі, сплата яких передбачена відповідними договорами, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за такими договорами, підлягають списанню кредитодавцем (позикодавцем).

У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану строки позовної давності (загальної та спеціальної), продовжуються на строк його дії».

Сьогодні роз'яснюємо, що таке «набувальна давність» у контексті цивільних правовідносин.

Відповідно до ст. 344 Цивільного кодексу України особа, яка добросовісно заволоділа чужим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти нерухомим майном протягом десяти років або рухомим майном – протягом п'яти років, набуває право власності на це майно (набувальна давність), якщо інше не встановлено цим Кодексом. Особа, яка заявляє про давність володіння, може приєднати до часу свого володіння увесь час, протягом якого цим майном володіла особа, чийм спадкоємцем (правонаступником) вона є.

Давність володіння є добросовісною, якщо особа при заволодінні майном не знала і не повинна була знати про відсутність у неї підстав для набуття права власності. Позов про право власності за давністю володіння не може заявляти особа, яка володіє майном за волею власника і завжди знала, хто є власником.

Відповідно до постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про захист права власності та інших речових

прав» від 07.02.2014 № 5, при вирішенні спорів, пов'язаних із набуттям права власності за набувальною давністю, суди повинні враховувати, зокрема, таке:

– володіння є добросовісним, якщо особа при заволодінні чужим майном не знала і не могла знати про відсутність у неї підстав для набуття права власності;

– володіння визнається відкритим, якщо особа не приховувала факт знаходження майна в її володінні. Вжиття звичайних заходів щодо забезпечення охорони майна не свідчить про приховування цього майна;

– володіння визнається безперервним, якщо воно не переривалося протягом всього строку набувальної давності. У разі втрати не із своєї волі майна його давнісним володільцем та повернення цього майна протягом одного року або пред'явлення протягом цього строку позову про його витребування набувальна давність не переривається (частина третя статті 344 Цивільного кодексу України). Не переривається набувальна давність, якщо особа, яка заявляє про давність володіння, є правонаступником, оскільки в цьому разі вона може приєднати до часу свого володіння увесь час, протягом якого цим майном володіла

особа, чийм спадкоємцем (правонаступником) вона є (частина друга статті 344 Цивільного кодексу України).

Щодо відповідача у справах, пов'язаних із набуттям права власності за набувальною давністю, то ним є попередній власник майна або його правонаступник. У разі, якщо попередній власник нерухомого майна не був і не міг бути відомим давнісному володільцю, то відповідачем є орган, уповноважений управляти майном відповідної територіальної громади.

Таким чином вирішити питання в судовому порядку буде можливим за наявності загального, фактичного строку володіння майном протягом 10 років.

Нагадаємо, якщо маєте питання правового характеру, звертайтеся до фахівців Полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги: **м. Полтава, вул. Європейська, 37/40 та за телефоном (0532) 56-02-88 (у будні дні з 09:00 до 18:00).**

Цілодобово функціонує єдиний телефонний номер системи правової допомоги – **0 800 213 103** (дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів в межах України безкоштовні).

ЯК ЗМІНИЛИСЯ ЗАРПЛАТИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ У ВОЄННИЙ ЧАС

ВІЙНА змусила змінити всі сфери суспільного життя. Деякі з українських міст зазнали катастрофічних руйнувань, а їхні мешканці опинилися на межі гуманітарної катастрофи. Ситуація на ринку праці теж різко погіршилась, адже обмежилися можливості людей щодо працевлаштування, тисячі громадян змінили місце проживання. У результаті виникла надзвичайна напруга із наповненням державного бюджету і пенсійного бюджету зокрема.

Полтавщина, хоч і вважається відносно тихим регіоном, не стала винятком – в області суттєво зменшилась кількість офіційно працевлаштованих осіб і значно збільшилась кількість найманих працівників із зарплатою менше мінімальної.

Аналіз, проведений працівника-

ми Пенсійного фонду області за останніми статистичними даними, що надійшли до реєстру застрахованих осіб, свідчить, що кількість офіційно працевлаштованих громадян, які зі своїх зарплат сплачують внески до пенсійного бюджету, за півроку зменшилася на 15,3 тис. осіб. Втішає те, що на даний час спостерігається незначна стабілізація цього соціально важливого показника і навіть позитивна динаміка.

Разом з тим кількість громадян, що отримують заробітну плату менше мінімальної, зросла за шість місяців нинішнього тривожного року майже на 40% – з 40,8 тис. до 56,7 тис. осіб.

У Головному управлінні прослідкували ще й динаміку зниження рівня заробітних плат на підприємствах з різними видами еконо-

мічної діяльності. Як виявилось, найбільше зменшення – майже на третину – спостерігається на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 4,9 тис. грн до 13,5 тис. грн). Відчутно вплинула соціально-економічна криза і на підприємства з професійної, наукової та технічної діяльності – їх працівники стали одержувати, в середньому, на 4,4 тис. грн менше, тому зарплати знизилися до 12,5 тис. грн.

Наразі лідером по зарплатах в області зокрема і в Україні в цілому є підприємства державного управління й оборони а також з обов'язкового соціального страхування. На таких підприємствах заробітна плата не зменшилася, а, навпаки, зросла на 54,1%, або на 9,3 тис. грн, і є найвищою на Полтавщині –

26,5 тис. грн.

Підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів, які займали першу сходинку по зарплатах у грудні 2021 року, змістилися на друге місце. На цих підприємствах наймані працівники отримують, в середньому, 20,2 тис. грн, хоча й зарплати зменшилися на 674 грн.

Що залишилося незмінним на регіональному ринку праці, – так це аутсайтери по зарплатах, якими є підприємства з тимчасового розміщення й організації харчування. На жаль, зарплати у цій сфері зменшилися ще більше – з 6,9 тис. до 6,4 тис. грн.

Беззаперечно, ключове завдання держави в умовах сьогодення – це оборона країни та відсіч військ окупанта. Проте, незважаючи на складнощі із наповненням дер-

жавного бюджету та необхідність спрямування величезного ресурсу на потреби національної безпеки та оборони, держава продовжує виконувати зобов'язання з виплати пенсій та допомог соціально вразливим верствам населення. Крім того, започатковуються нові види допомог для тих людей, які найбільше постраждали від війни, перебували в зоні бойових дій та змушені були покинути свої домівки.

Отже, в складних умовах воєнного стану роботодавці, які вважають себе відповідальними, не уникатимуть сплати податків і соціальних внесків.

Головне управління Пенсійного фонду України в Полтавській області.

Втрачений під час окупації в Бучі диплом серії ЛСН№000561, на ім'я Потапова Сергія Вячеславовича 15.08.1975 р.н., виданий Полтавським державним технічним університетом імені Ю. Кондратюка на присвоєння кваліфікації інженера-механіка у червні 1997 року, вважати недійсним.

Втрачений під час окупації в Бучі диплом серії ЛВ ВС №006439, на ім'я Бурого Петра Євгеновича, виданий Полтавським державним технічним університетом імені Ю. Кондратюка на присвоєння кваліфікації інженера-будівельника, від 15 червня 1998 року, вважати недійсним.

Втрачений під час окупації в Бучі диплом серії ЛМ №000582, на ім'я Бойко Олії Вікторівни, виданий Полтавським державним технічним університетом імені Ю. Кондратюка на присвоєння кваліфікації інженера-будівельника, від 15 червня 1998 року, вважати недійсним.

Втрачене Посвідчення дитини багатодітної сім'ї серії ДБ № 338034, виданий Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Полтавської міської ради, на ім'я Сердюка Данила Володимировича, вважати недійсним.

ГРАНІТ-МАСТЕР
www.granit-master.com.ua
ПАМ'ЯТНИКИ
БЕТОНУВАННЯ, УКЛАДАННЯ ПЛИТКИ, СТОЛИ, ЛАВОЧКИ, ОГОРОЖІ, ВАЗИ
ПРОФЕСІЙНО • ЯКІСНО • ГАРАНТІЯ
050 405 88 00, 050 405 88 55
☎ 59-36-90 вул. Герасценка, 6 (м. П. Мирного)

ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОННОГО НОТАРІАЛЬНОГО ОКРУГУ МОСКІВЕЦЬ Володимир Андрійович
Тел.: 56-53-56, 61-22-95, 067-709-59-09.
м. Полтава, вул. Шевченка, 24/37,
з 9.00 до 17.00 щоденно, крім неділі.
Субота – з 9.00 до 13.00.

ПОТРІБНІ ОХОРОННИКИ НА ВАХТУ
Тел. 067-531-37-22

Зорі віщують

3 7 по 13 листопада

ОВЕН (21.03-20.04). Спокійний тиждень, який допоможе Овнам накопичити сили для початку нового продуктивного періоду. Можуть з'явитися шанси на благополучне завершення справи. Радісні події чергуватимуться з неприємностями, а успіхи зміняться невдачами. **Сприятливий день – середа, несприятливий день – вівторок.**

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Тиждень символізує посилення енергетичного потенціалу. Ймовірно, ви зможете максимально проявити всі свої інтелектуальні і духовні здібності. За що б Тільці не узялися, їх чекає успіх. Гарантією успіху буде цілеспрямованість. **Сприятливий день – середа, несприятливий день – понеділок.**

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Сприятливий тиждень для торгових операцій і ризикованих справ. У другій половині тижня позитивні тенденції підуть на спад. Вірогідні дисгармонія у спілкуванні, поява проблем на порожньому місці.

Сприятливий день – п'ятниця, несприятливий день – четвер.

РАК (22.06-22.07). Тиждень спокус, зваблень, провокацій. Можуть збутися найнеприємніші передчуття: цькування, переслідування, зіткнення з небезпекою. Друга половина тижня буде пов'язана з відчуттям майбутнього успіху і радості. Можуть виникнути незадоволення роботою і бажання змінити професію. **Сприятливий день – середа, несприятливий день – понеділок.**

ЛЕВ (23.07-23.08). Велика вірогідність щасливого випадку, коли в найважчій і безвихідній ситуації вищі сили витягнуть Лева «сухим з води». Зростає емоційність і чуттєвість Левів. У прояві відчуттів слід проявити тверезість, навіть деяку обачність, що захистить від можливих неприємностей у відносинах з протилежною статтю. **Сприятливий день – неділя, несприятливий день – четвер.**

ДІВА (24.08-23.09). Тиждень несе установлення миру і рівноваги вдома. Тиждень припускає прояв мудрості і підкорення долі, вибір мети і методів її досягнення. Можливі деякі зміни в особистому житті самотніх Дів. **Сприятливий день – вівторок, несприятливий день – понеділок.**

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Вірогідні неочікувані візити родичів або неприємна звістка про близьких людей. Багатьом Терезам доведеться виконати великий об'єм роботи, яка не принесе задоволення і радості. В кінці тижня вірогідні непорозуміння, що виникнуть через необачні обіцянки. **Сприятливий день – п'ятниця, несприятливий день – середа.**

СКОРПІОН (24.10-22.11). Багатьом Скорпіонам вдасться реалізувати себе у мистецтві. Вірогідні стани втоми і млявості. У першій половині тижня успіху в справах може зашкодити зайва метушливість, в другій – прискіпливість і зайва вимогливість. **Сприятливий день – субота, несприятливий день – понеділок.**

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Тиждень припускає нестабільність, відсутність у вчинках і думках здорового глузду. Прямолинійність в думках або імпульсивність у вчинках негативно відобразиться на відносинах з близькою людиною. **Сприятливий день – четвер, несприятливий день – субота.**

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Тиждень характеризується великодушністю, милосердям, добродійністю. Вірогідні невеликі проблеми з родичами або друзями. Від Козерогів буде потрібна участь в долях близьких їм людей. Можливо, що їм доведеться викласти немаленьку суму. **Сприятливий день – вівторок, несприятливий день – середа.**

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Тиждень замикає низку сприятливих тенденцій і сповіщає початок нового етапу випробувань. Чарівність і особливий шарм дозволять Водоліям-жінкам без особливих зусиль викликати прихильність до себе навколишніх людей, не піклуючись про щирість їхніх почуттів. **Сприятливий день – неділя, несприятливий день – четвер.**

РИБИ (20.02-20.03). Цей тиждень обіцяє масу задоволень, розваг і приємних вістей. Рибам не загрожують підступи злих і жадібних заздрисників. Перша половина тижня може бути нудною, але в другій половині несподівані події примусять багатьох прокинутися і активно діяти. **Сприятливий день – п'ятниця, несприятливий день – понеділок.**

Календар стрижок на листопад

Сприятливі дні для стрижки волосся: 7–9, 15–16, 25, 29–30 листопада. Саме в ці дати варто ходити до перукаря, якщо ваша мета – підрівняти кінчики, вкоротити локони або кардинально змінити зачіску. Результат перевершить усі ваші очікування!

Похід до перукаря у ці дати, якщо вірити місячному календарю стрижок на листопад 2022 року, позитивно вплине не тільки на стан волосся, але й на ваше фінансове становище. Локони наситяться енергією і силою, а у вас відкриваються нові потоки грошового успіху....

Несприятливі дні для стрижки волосся: 4, 11, 13–14, 20, 22 листопада.

СМАЧНОГО!

Гострі смажені курячі крильця

Інгредієнти:

- 1 кг крилець;
- 30 г солі;
- 1 літр води;
- 2 чайні ложки меленого гострого червоного перцю.

Інгредієнти для кляру:

- 200 г борошна;
- 100 г кукурудзяного крохмалю;
- 1 ч. ложка меленого червоного гострого перцю;
- 2 ч. ложки пудри сухого часнику;
- 1 ч. ложка сухого орегано;
- 0.5 чайної ложки копченої паприки, за бажанням;
- 0.5 чайної ложки суміші карі;
- сіль.

Приготування:

Змішуємо усі сухі інгредієнти й відділяємо 150 г суміші. Додаємо 200 мл води та одне яйце. Усе перемішуємо вінчиком – кляр готовий.

Беремо підготовлене м'ясо, по одному крильцю вмочуємо в кляр, а

потім у суху суміш борошна і спецій. Добре паніруємо з обох боків і занурюємо у фритюр. Смажити крильця потрібно на середньому вогні приблизно чотири хвилини, щоб м'ясо засмажилось.

Готові крильця викладаємо на паперовий рушник або серветку, щоб ті увібрали надлишкову олію. Крильця мають бути готовими всередині, тому перевір перші шматочки обов'язково! Щоб більше хрумтіло, можна спробувати навіть не додавати яйце в кляр.

Магнітні бурі у листопаді

ЦЬОГО листопада очікуються магнітні бурі різних потужностей. Одні з них можуть викликати загострення проблем зі здоров'ям, а інші – пригнічений настрій та дратівливість. Щоб заздалегідь подбати про себе, фахівці радять запам'ятати наступні дати:

11 листопада — магнітна буря потужної інтенсивності, яка триватиме до двох днів. У метеочутливих людей може спостерігатися погане самопочуття.

15 листопада — магнітна буря меншої інтенсивності, ніж попередня. Триватиме близько 12 годин. У цей період можливі спалахи вірусних захворювань.

18 листопада — магнітна буря середньої інтенсивності. Може викликати пригнічений настрій або підвищену дратівливість.

25 листопада — дуже потужна магнітна буря, яка триватиме декілька днів. Можуть спостерігатися сонливість і поганий настрій.

КУПОН ОГОЛОШЕННЯ

Ваші дані (тільки для редакції) діє протягом 2022 р.

ПІБ _____

Адреса: _____

Текст оголошення (до 10 слів) _____

Телефон _____

Заповнений друкованими літерами бланк можна надіслати (занести) до редакції: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка, 7 (4-й поверх). Деталі за тел.: 60-84-13.

ВІСТІ

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

- ☐ КУПЛЮ
- ☐ ПРОДАМ
- ☐ ОБМІНЯЮ
- ☐ ЗНАЙОМСТВА

До уваги читачів! Один бланк дає право на публікацію одного оголошення обсягом до 10 слів.

ДОДАТКОВІ УМОВИ

- повтор — кількість разів — 2.00 грн*
- жирний шрифт — 1.00 грн*
- рамка — 1.00 грн*
- фон — 2.00 грн*
- додаткове слово/телефон — 1.00 грн*
- фотооголошення — 10.00 грн*
- послуги — 5.00 грн*

* Ціна оголошення + ціна додаткової умови.

Полтавська районна рада щиро вітає з Днем народження:

Валерія Федоровича ЗЕЛЕНСЬКОГО, депутата районної ради 8-го скликання.

Хай пливе щасливо Ваш життєвий човен

І минає легко береги круті, І любові буде хай завжди він

повен, То найголовніше у людськiм життi. Нехай в душі завжди горять Іскринки радості й чекання, Нехай не знає серце зрад, А тільки радість і кохання.

Вітаємо з ювілеєм Тамару Іванівну БІЛОКІНЬ.

Ювілей — це не просто свято, Це здобутки всіх років в житті, То ж хай у Вас їх буде ще багато, Щоб здійснилися задуми всі! Щастя хай щомиті сприяє Мати успіх, достаток і добро, Серце радість і любов зігриває, Друзі і рідні дарують тепло! Адміністрація ПП імені Калашника. Профком.

Наступний номер газети вийде у світ 18 листопада 2022 р.

ПОГОДА

НІЧ		ДЕНЬ		
П'ЯТНИЦЯ		+3		+4°
	Тиск (мм/рт.ст.)	751	Тиск (мм/рт.ст.)	751
	Вітер	Півн.	Вітер	Сх.
СУБОТА		+3°		+5°
	Тиск (мм/рт.ст.)	752	Тиск (мм/рт.ст.)	754
	Вітер	Сх.	Вітер	Півн.-Сх.
НЕДІЛЯ		+3°		+7°
	Тиск (мм/рт.ст.)	758	Тиск (мм/рт.ст.)	762
	Вітер	Півн.-Сх.	Вітер	Півн.-Сх.
ПОНЕДІЛОК		+1°		+6°
	Тиск (мм/рт.ст.)	762	Тиск (мм/рт.ст.)	762
	Вітер	Сх.	Вітер	Сх.

Засновник і видавець ПП «Вісті Плюс»
Свідоцтво про реєстрацію ПЛ №1250-507 ПР від 31.08.2018 р.
Індекс 40617.

Редакторка Юлія ШАБЛЯ.
Тел. 60-84-13

Відповідальна за випуск Юлія ШАБЛЯ.

Звертається на адресу: вул. Шевченка, 7, м. Полтава, 36011.

Електронна адреса редакції: visti@ukr.net

Автори надрукованих матеріалів несуть, згідно з законодавством, відповідальність за достовірність наведених фактів. Матеріали з позначкою друкуються на правах реклами.

Редакція газети не завжди поділяє думку авторів публікацій. Матеріали, надруковані у газеті «Вісті», є власністю Редакції, захищені міжнародним і українським законодавством і не можуть бути відтворені у будь-якій формі без дозволу власника. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове. В інших випадках Редакція залишає за собою право на захист прав в судовому порядку, відповідно до законодавства України. Матеріали під рубриками «Точка зору», «Ракурс», «Власна думка», «Справи в громадах», «Вибірчий процес», «Від першої особи» можуть друкуватися на платній основі. Ціна газети **визначена та на замовлення – договірна.** Наш р/р UA 543052990000026007021202418, МФО 305299 в АТ КБ «Приватбанк», м. Полтава. Газета виходить раз на тиждень. Номер підготовлено до друку в комп'ютерному центрі редакції газети «ВІСТІ». Набір та комп'ютерна верстка Тетяни Кушніренко. Підписано до друку 3 листопада 2022 року.

Віддруковано тираж у видавництві «АСМІ». 36000, м. Полтава, пров. Перспективний, 8. Зам. № 17518. Телефон: (0532) 66-97-15. Наклад у листопаді – 3000 примірників.